

A י"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף מ"ד of יבמות. The topics we will learn about include

מחזיר גרושתו
ונושא קרובת גרושתו
If a person divorced his wife and she remarried, if her 2nd husband dies or divorces her, her first husband is not allowed to remarry her. A person may also not marry the relative of his divorced wife
נושא חלוצתו
או קרובת חלוצתו
A person is not allowed to marry the woman with whom he did חליצה, or her relatives
====

A

נושא חלוצתו
או קרובת חלוצתו

מחזיר גרושתו
ונושא קרובת גרושתו

B Regarding when a child is a ממזר there's a מחלוקת:
יש ממזר מחייבי כריתות אין ממזר מחייבי לאוין
אין ממזר מחייבי לאוין
and the חכמים hold that a forbidden union which carries a penalty of כרת - and certainly of בית דין - renders its offspring ממזרים, who are אסור לבא בקהל - May not marry into the Congregation of Klal Yisroel.
However, a forbidden union which carries the less severe penalty of מלקות does not render its offspring ממזרים, and they may marry into Klal Yisroel.
Rebbe Akiva holds
יש ממזר מחייבי לאוין
Rebbe Yehoshua holds
אין ממזר אלא מחייבי מיתת בית דין
====

C A כהן גדול is not allowed to marry an אלמנה and if he does היא עצמה מתחללת ובנה פגום
She herself becomes a חללה, and may not marry a regular כהן in the event that the Kohen Gadol dies.
And, her child is a חללה as well.

C

כהן גדול is not allowed to marry an אלמנה

If he does היא עצמה מתחללת ובנה פגום

1 So let's review

זאקט די משנה
 ארבעה אחין נשואין ארבע נשים
 There were 6 brothers;
 ראובן, שמעון, לוי, יהודה, נפתלי, אשר
 Four of them,
 ראובן, שמעון, לוי, יהודה
 were married to 4 unrelated women
 שרה, רבקה, רחל, לאה
 ומתו
 And ראובן, שמעון, לוי, יהודה passed away
 אם רצה הגדול שבהם לייבם את כולן הרשות בידו
 Their oldest surviving brother is allowed to be מייבם all 4
 wives. Each one requires Yibum or Chalitzah, because
 they are coming from different husbands.

1

2 The גמרא asks

ושבקי ליה
 Do we allow him to do so?
 והתניא וקראו לו זקני עירו ודברו אליו ועמד ואמר לא חפצתי לקחתה
 We learn from ודברו אליו that they advise the יבם on what to do
 אם היה הוא ילד והיא זקנה
 הוא זקן והיא ילדה
 We tell him
 מה לך אצל ילדה
 מה לך אצל זקנה
 So too, in our case בית דין would advise him not to marry 4
 wives, because the cost to support them is very great?

2

3 The Gemara answers
 דאפשר ליה
 This is a case where the יבם is able to support all 4 wives
 The Gemara explains that the משנה gives an example of 4
 יבמות, and not more, because
 עצה טובה קא משמע לן כי היכי דנמטייה עונה בחדש
 =====

3

דאפשר ליה
 In this case
 the יבם is able to support all 4 wives

The Gemara explains...
 The משנה gives an example of 4 יבמות,
 and not more
 Because...

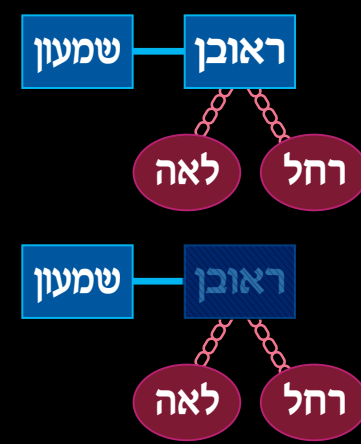
עצה טובה קא משמע לן
 כי היכי דנמטייה עונה בחדש

4 The משנה continues
 מי שהיה נשוי לשתי נשים
 In a case where ראובן שמעון were brothers, ראובן was
 married to 2 unrelated women רחל ולאה
 ומת
 And ראובן passed away
 ביאתה או חליצתה של אחת מהן פוטרת צרתה
 By שמעון being מייבם or doing חליצה with either wife the
 other wife is released, and actually שמעון is only allowed
 to do יבום or חליצה with one wife.
 =====

4

משנה

מי שהיה נשוי
 לשתי נשים
 ומת

ראובן — שמעון

לאה רחל

לאה רחל

ביאתה או חליצתה
 של אחת מהן
 פוטרת צרתה

5 The Gemara asks 4 questions.

1. ונייבם לתרוייהו.

Let רחל ולא be מייבם both שמעון?

The Gemara answers that the פסוק says

אשר לא יבנה את בית אחיו

בית אחד הוא בונה

ואין בונה שני בתים

He may only do יבום with one wife.

2. ונחלוץ לתרוייהו.

Let רחל ולא do חליצה with both שמעון?

The Gemara answers that the פסוק says

בית חלוץ הנעל

בית אחד הוא חולץ

ואין חולץ שני בתים

He may only do חליצה with one wife.

3. ונייבם לחדא ונחלוץ לחדא.

Let יבום do with one of them, and חליצה with the other?

The Gemara answers that the פסוק says

אם לא יחפוץ

הא חפץ ייבם

כל העולה ליבום

עולה לחליצה

כל שאין עולה לייבום

אין עולה לחליצה

Only when he has the option of Yibum and chooses not to do Yibum, does he do Chalitzah. However, in our case, since he may not do Yibum with the second one, he may not do Chalitzah either.

6 ואימא כי איכא חדא תתקיים מצות יבום.

כי איכא תרתי לא תתקיים מצות יבום.

Let us say that when there is 1 יבמה and 1 בית to be built, then there's a מצוה of חליצה, but when there are 2 or more יבמות, there is no Mitzvah of Yibum at all?

The Gemara answers that the פסוק says

ואם לא יחפוץ האיש לקחת את יבמתו ועלתה יבמתו השערה

The word יבמתו is mentioned twice to teach us that יבום

apply even when there are multiple יבמות

====

5

?

The Gemara asks 4 questions:

6

4

ואימא

כי איכא חדא תתקיים מצות יבום כי איכא תרתי לא תתקיים מצות יבום

ואם לא יחפוץ האיש לקחת את יבמתו ועלתה יבמתו השערה

To teach us

יבום וחליצה apply even when there are multiple יבמות

7 The משנה concludes
 היתה אחת כשרה ואחת פסולה
 If רחל was already פסול לכהונה and לאה was not פסול לכהונה
 אם היה חולץ חולץ לפסולה
 If שמעון wants to do חליצה, which would render her פסול
 לכהונה, he should do חליצה with רחל, who is already פסול
 לכהונה.
 ואם היה מייבם מייבם לכשרה
 And if he wants to do יבום, he may do so even with לאה

The Gemara explains;

אמר רב יוסף
 כאן שנה רבי
 לא ישפוך אדם מי בורו
 ואחרים צריכים להם

From this רבי taught a general lesson:

A person should not pour out the water of his pit when
 others need it. In other words, although one has no need
 for something, he should not ruin it if others can use it.

=====

The גמרא proceeds with the next משנה

7 The משנה concludes

היתה אחת כשרה ואחת פסולה

שמעון ראוה

לאה רחל פסול לכהונה

If שמעון wants to do חליצה, which would render her פסול לכהונה, he should do חליצה with רחל, who is already פסול לכהונה

אם היה חולץ לפסולה ואם היה מייבם לכשרה

ואם היה מייבם לאה he may even with לאה

אמר רב יוסף כאן שנה רבי

לא ישפוך אדם מי בורו ואחרים צריכים להם

In other words,
 Although one has no need for something,
 he should not ruin it if others can use it

8 The משנה starts off with 3 cases where a person married a woman forbidden to him:

זאקט די משנה
המחזיר גרושתו

The case is:

was married to רחל, divorced her, and she then married שמעון. Later on, שמעון either passed away or divorced רחל and ראובן remarried her.

OR,

והנושא חלוצתו

If ראובן did חליצה with רחל and then married her,

OR,

והנושא קרובת חלוצתו

If ראובן did חליצה with לאה and then married her sister רחל

יוציא והולד ממזר

דברי רבי עקיבא

In all the above cases, ראובן must divorce רחל, and the child is a Mamzer, because, as the Gemara will explain, they are all חייבי לאוין, and Rebbi Akiva holds;

יש ממזר מחייבי לאוין

וחכ"א אין הולד ממזר

In these cases, the child is not a Mamzer, because the Chachamim hold;

אין ממזר מחייבי לאוין

However,

ומודים בנושא קרובת גרושתו

שהולד ממזר

The חכמים agree that if ראובן divorced לאה and married her sister רחל that the child is a ממזר, because קרובת גרושתו is חייבי כריתות, and

יש ממזר מחייבי כריתות

9 The גמרא explains: מחזיר גרושתו is clearly a לאו, as the Posuk says; לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה...

נושא חלוצתו is also a לאו, as the Posuk says;

אשר לא יבנה

כיון שלא בנה

שוב לא יבנה

Once he did not take her in Yibum, he cannot take her in marriage.

8

משנה

המחזיר גרושתו והנושא חלוצתו והנושא קרובת חלוצתו

חכמים **רבי עקיבא**

אין הולד ממזר **יוציא והולד ממזר**

אין מחייבי לאוין יש מחייבי לאוין

וחכ"א

בנושא קרובת גרושתו שהולד ממזר

יש מחייבי כריתות

9

The גמרא explains:

נושא חלוצתו **מחזיר גרושתו**

לאו: **לאו:**

אשר לא יבנה לא יוכל

כיון שלא בנה בעלה הראשון

אשר שלחה לשוב לקחתה...

10 However, נושא קרובת חלוצתו is actually a Machlokes; אסור רבי in the Mishnah on מא דף holds that it is merely אסור מדרבנן. However, רבי עקיבא, רבי in our Mishnah holds that it IS a לאו derived from the Posuk;
 בית חלוץ הנעל
 הכתוב קראו ביתו
 The תורה calls the Chalutzah, ביתו, which means his wife, and therefore if a person marries the relative of his חלוצה he transgressed a לאו, according to Rebbe Akiva.

10

נושא קרובת חלוצתו

<p>רבי עקיבא <i>Our Mishnah</i></p> <p>▼</p> <p>לאו: בית חלוץ הנעל <i>ככתוב קראו ביתו</i></p>	<p>רבי <i>Mishnah אף אף</i></p> <p>▼</p> <p>אסור מדרבנן</p>
--	--

11 As part of this discussion regarding when a child is a ממזר, and אסור לבא בקהל Forbidden to marry into the Congregation of Klal Yisroel, The Gemara cites the Mishnah later on מט דף, in which there are three opinions:
 רבי עקיבא holds;
 יש ממזר מחייבי לאוין
 רבי שמעון התימני and the חכמים hold;
 אין ממזר מחייבי לאוין
 But,
 יש ממזר מחייבי כריתות
 רבי יהושע holds;
 אין ממזר מחייבי כריתות
 Because
 אין ממזר אלא מחייבי מיתת בית דין

11

Regarding when a child is a ממזר...

Mishnah אף אף:

<p>רבי יהושע</p> <p>↓</p> <p>אין ממזר מחייבי כריתות</p> <p>▼</p> <p>אין ממזר אלא מחייבי מיתת ב"ד</p>	<p>רבי שמעון התימני חכמים</p> <p>↓</p> <p>אין ממזר מחייבי לאוין</p> <p>▼</p> <p>יש ממזר מחייבי כריתות</p>	<p>רבי עקיבא</p> <p>↓</p> <p>יש ממזר מחייבי לאוין</p>
--	---	---

12 Related to this Machlokes;
 אמר רבי יוסף אמר רבי שמעון בר רבי
 הכל מודים
 במחזיר גרושתו
 שהולד פגום לכהונה
 As Rashi explains;
 ואם ילדה בת
 פסולה לכהונה כחללה
 When a person remarries his divorced wife, the daughter
 born from this marriage may not marry a כהן

The Gemara at first understands הכל מודים as referring to
 רבי שמעון התימני
 נהי דממזר לא הוי
 פגום מיהא הוי
 Even though the child is not a ממזר because שמעון רבי
 holds the תימני is only an מחזיר גרושתו, אין ממזר מחייבי לאוין
 איסור לאו;
 Nevertheless, the child is a פגום and may not marry a כהן.
 Why not?
 We would derive it from גדול לכהן via a וחומר קל:

ומה אלמנה לכהן גדול
 שאין איסורה שוה בכל
 בנה פגום
 If an אלמנה לכהן גדול, which does NOT apply to all - only to
 the Kohen Gadol - the child is פגום
 זו שאיסורה שוה בכל
 אינו דין שבנה פגום
 אינו דין שבנה פגום
 מחזיר גרושתו which DOES apply to all - the child should
 certainly be פגום?

13 However, the גמרא rejects this
 מה לאלמנה
 שכן היא עצמה מתחללת
 This marriage also disqualifies the אלמנה from marrying
 any כהן - in the event the Kohen Gadol dies - therefore, it
 makes the child a פגום.
 היא עצמה מתחללת מחזיר גרושתו, she is not
 This marriage does not disqualify her from anything - as
 Rashi points out; she was already פסול לכהונה from the first
 גירושין - therefore, perhaps the child is not פגום?

12

אמר רבי יוסף אמר רבי שמעון בר רבי
**הכל מודים במחזיר גרושתו
 שהולד פגום לכהונה**

*The Gemara at first understands
 כהן מודים as referring to...*

רבי שמעון התימני
 חכמים
 אין ממזר
 מחייבי לאוין
 יש ממזר
 מחייבי כריתות

**נהי
 דממזר
 לא הוי
 פגום
 מיהא
 הוי**

קל וחומר

זו שאיסורה שוה בכל
אינו דין שבנה פגום

ומה אלמנה לכהן גדול
 שאין איסורה שוה בכל
בנה פגום

13

אמרי אלאמנה
**שכן היא עצמה
 מתחללת**
*This marriage
 disqualifies the אלמנה
 from marrying any כהן
 if the Kohen Gadol dies*

אמרי אריסות
היא עצמה מתחללת
*This marriage
 does not disqualify her
 from anything*

14 Therefore, the Gemara says, we must change the teaching of רבי יוסף; הכל מודים בבא על חייבי כריתות שהולד פגום - רבי יהושע refers to a ממזר because the child is not a ממזר because רבי יהושע holds; איסור, that a child from an איסור כרת is not a ממזר - Nevertheless, the child is a פגום and may not marry a כהן. We would derive it from גדול via a וחומר as before. And, as the Gemara points out - Now, we cannot reject the קל וחומר with מה לאלמנה שכן היא עצמה מתחללת Because, הכא נמי כיון שבעלה עשאה זונה A forbidden union of חייבי כריתות renders her a זונה, and as in the case of לכהונה גדול. Therefore, בנה פגום, as in the case of לכהונה גדול The Gemara earlier pointed out that a זונה only becomes פסול לקהל, but not לקהל - משום דזניא אפסלה לקהל

Rashi also points out that in a case of גרושתו, if she's a בת כהן, she does not become לתרומה פסול, because, as the Gemara later on דף סט says; That for the disqualification of נבעלה לפסול לה זר אצלה מעיקרא בעינן It is only from a forbidden union of a man who was Assur to her before her first marriage to him.

This discussion continues on the next Daf

14 We must change רבי יוסף to say;

הכל מודים בבא על חייבי כריתות שהולד פגום

And refers to...

רבי יהושע
אין ממזר מחייבי כריתות
אין ממזר אלא מחייבי מיתת ב"ד

נהי דממזר לא הוי פגום מיהא הוי

קל וחומר

זו שאיסורה שוה בכל אינו דין שכנה פגום

ומה אלמנה לכהן גדול שאין איסורה שוה בכל בנה פגום

We cannot reject the קל וחומר with...

Because,

הכא נמי כיון שבעלה עשאה זונה
A forbidden union of חייבי כריתות renders her a זונה, and פסול לכהונה

מכאילאין שכן היא עצמה מתחללת
This marriage disqualifies the אלמנה from marrying any כהן if the Kohen Gadol dies